

ଫଳ୍ୟାଗମଣ୍ଡି ଜୀନନ୍ତି, ପ୍ରାର୍ଥନା ଫରି...

ପ୍ରାର୍ଥନା ସତ୍ୟମଯପ୍ରାଣା

ସମ୍ମାସିନୀ, ଶ୍ରୀସାରଦା ମଠ

••• ତୁମେ •••

ମା, ଦିନ, ସପ୍ତାହ, ମାସେର ଏକ-ଏକଟି କ୍ଷଣ ଧରେ ଧରେ ଏକଟି ବହର ଅତିକ୍ରାନ୍ତ; ଶର୍ଣ୍ଣ ଠିକ ସମଯେ ଭରିଯା ବାହିର ହତେ/ ଭେସେ ଆସେ ପୂଜା ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଣେର ଆପନ ଶ୍ରୋତେ ।” ଏ-ପୂଜା କୋନ୍‌ଓଦିନ କାରାଓ କାହେ ଶିଥିନି । ଜ୍ଞାନ ହେଁଯା ଅବଧି ବଡ଼ ବିଷ୍ଵାସେ ଦେଖେ ଆସିଛି ମାଥାର ଓପର ଅନ୍ତ ଆକାଶ, ବୁକେ ତାର କଥନାଓ ପେଂଜା ତୁଲୋର ଆନା-ଗୋନା, କଥନାଓ ଘନ କାଳୋ ମେଘେର ଗଣ୍ଡିର ସ୍ଵରେ ଗର୍ଜନ କରତେ କରତେ ନେମେ ଏସେ ସବ ପ୍ଲାବିତ କରେ ଦେଓଯା; ଆବାର କଥନାଓ ମନେର କୋଣେ ପ୍ରକ୍ଷପ ଉଚ୍ଚି ଦିଯେ ଯାଇ—

ଏହି ସାମ, ଜଳ, ମାଟି, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଚନ୍ଦ୍ର—ଏସବ କି ମାନୁଷେର ସାଧ୍ୟ ? ଫୁଲ କି ଅମନି ଫୋଟେ ? ଫଳ କି ଆପନି ଫଳେ ?

କେ କରଲ ଏସବ ? କୃଷିବିଜ୍ଞାନୀ ତାର ଅଧୀତ ବିଦ୍ୟାଯ ଉତ୍ତର କରବେନ—ମାଟି, ଜଳ, ଆଣ୍ଣଳ, ବାତାସ—ଏହି ଚାର ପଦାର୍ଥର ମିଳନେଇ ତୋ ଏସବ ହେଁ ଏସେହେ ଏତକାଳ । ବେଶ, ଏକବାର ଦେଖାଓ ଦେଖି, ଉପାଦାନଙ୍ଗଳି ଏ-ହାତ ଓ-ହାତ ସୁରିଯେ ଫିରିଯେ ଏକଟା ଫଳ ଫଳିଯେ ଏକଟି ଫୁଲ ଫୁଟିଯେ ! ସୁଗ୍ୟୁଗାନ୍ତେର ଚେଷ୍ଟାତେও ତା ପାରାର ଜୋ ନେଇ । “ଯେ ପାରେ ସେ ଆପନି ପାରେ, ପାରେ ସେ ଫୁଲ ଫୋଟାତେ ।” ଶିଶୁକାଳେ ଦୁଲେ ଦୁଲେ କତ ପଡ଼େଛି—“କାଳ ଛିଲ ଡାଳ ଖାଲି/ ଆଜ ଫୁଲେ ଯାଇ ଭରେ ।/ ବଳ ଦେଖି ତୁଇ ମାଲୀ/ ହୟ ସେ କେମନ କରେ ?” ମାଲୀ ସେଦିନାଓ ଛିଲ ନିରକ୍ଷର । ଆଜା ତାଇ । ନିରକ୍ଷର ଆମରା ସବାଇ । ମନ ତୈରି ହୟନି, ପ୍ରାଣ ବ୍ୟାକୁଳ ହୟନି, ଚୋଖ ଏକ ଦେଖତେ ସମର୍ଥ ହୟନି, ତାଇ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ତୋମାକେ ଦେଖତେ ପାଇ ନେ । ଶୁଦ୍ଧ ବୁଝି, “ତୋମାର ସୃଷ୍ଟିର ଚେଯେ ତୁମି ଯେ ମହେ ।” ସେଇ ବିରାଟହେର ହିସେବ କଷତେ ବୃଥା ଚେଷ୍ଟା କରିନି କଥନାଓ । ଶୁଦ୍ଧ ନତ ହୟେଛେ ମାଥା ତୋମାର ମହତ୍ଵର କାହେ । ସେଇ ବିଶାଳ ତୁମି ବିରାଟ ତୁମି ନିଜେକେ କତ ଖାଟୋ କରେ କତ ଅନାଯାସେ ଏସେ ଦାଁଡିଯେଛ ଆମାରଇ ମାପେ ! ମନ୍ତ୍ର-ତନ୍ତ୍ର-ନ୍ୟାସ-ପ୍ରାଣାୟାମ ତେମନ ଅଭ୍ୟାସ

କରିନି କଥନଓ । ତଙ୍କି ଅର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ପୂଜା କରେ ତୋମାକେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରବ—ଏ-ସପର୍ଦୀଓ ମନେ ଥାନ ଦିଇନେ । ମା, ଶୁଧୁ ଜାନି—ତୋମାରଇ ଥାଇ, ତୋମାରଇ ପରି, ତୋମାରଇ ଘର ତୋମାରଇ ବାଡ଼ି ।

ମାଗୋ, ଆମାଦେର ଏକଟା ସାମାନ୍ୟ ଆବଦାର ରାଖତେ ତୁମି କତ ସହଜେ ନିୟମେର ନିଗଡ଼ ଭାଙ୍ଗ । ଆର ଆମରା ଚଲମାନ ଜୀବନେର ନିତ୍ୟ ନୃତ୍ୟ ପ୍ରବାହେ ଭେସେ ଚଲତେ ଚଲତେ ନିଜେଦେର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚରିତାର୍ଥତାୟ ନିଃଶେଷ ହୟେ ଯାଇ । ପରକେ ଆପନ କରା ତୋ ଦୂର—ଆପନଜନକେଇ ମୁହଁରେ ପର କରେ ଦିଇ । ତାଇ ବୃଦ୍ଧବସ୍ୟସେ ଜନକ-ଜନନୀର ଥାନ ହୟ ନା ଆମାଦେର ସଙ୍ଗେ ଏକଇ ସୁଖନୀଡେ । ଆମାଦେରଓ ବାର୍ଧକ୍ୟେର ବାରାଣସୀ ନିଶ୍ଚଯାଇ କୋନଓ ବୃଦ୍ଧାଶ୍ରମ । ଏ-ଶିକ୍ଷାର ଚାରା ଯେ ଆମାଦେରଇ ହାତେ ସଯତ୍ନେ ରୋପିତ—ମାଗୋ, ଏହି ଭଯକ୍ଷର ସ୍ଵାର୍ଥାନ୍ତତା ଥେକେ ତୁମି ଆମାଦେର ତ୍ରାଣ କରୋ ।

ତ୍ରାଣ କରତେଇ ତୋ ତୋମାର ଆସା । ସେଇ ଜ୍ୟରାମବାଟି ଥେକେ, କାମାରପୁକୁର ଥେକେ କତବାର ଯେ କଳକାତାଯ ଏସେଛ; ତୋମାର ରିଙ୍କ ଚରଣଦୁଟି ଦେଖେ ମନ ଜାନତେ ଚେଯେଛେ—ଓ ମା, ତୋମାର କେମନ ପା, ଧୁଲୋ ଲାଗେ ନା? ନିଜେର ମନେଇ ଉତ୍ତର ପେଲୁମ—ଆମରା ଧୁଲୋ-କାଦା ମାଖଲେ ବୋଡ଼େବୁଡ଼େ କୋଳେ ନେଓଯାର ଦାଯିତ୍ବ ତୋମାରଇ । ନିଜେର କଥା ଭୁଲେଓ କଥନଓ ଭାବନି, ନା ମା? କୋଥାଓ ଏତଟୁକୁ ତୋମାର ଆମିତ୍ତ ନେଇ! ସବଖାନି ଜୁଡ଼େ ଶୁଧୁଇ ମାତ୍ରତ୍ୱ! ଅବାକ ହୟେ ଦେଖି ଆମରା ସେଖାନେ ଆମିତ୍ରେର କାଥନଜଞ୍ଚା!!

ମା, ମନେ ପଡ଼ିଛେ ସେଇ ସାପୁଡ଼େଦେର କଥା; ଡୁଗଡୁଗି ବାଜିଯେ ଜ୍ୟରାମବାଟିର ପଥ ଦିଯେ ଯାଚିଲି । ତୁମି ଛୋଟୁ ମେଯେଟିର ମତୋ ସାପେର ଖେଳା ଦେଖାର ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଲେ । କେ ଡାକବେ ତାଦେର? କାହେ-ପିଠିୟେ କେଉ ତୋ ତଥନ ନେଇ । ନିଜେଇ ଏଗିଯେ ଗିଯେ ଡେକେ ନିଯେ ଏଲେ । ଖେଳା ଦେଖେ ଟାକା ଦିଲେ, କାପଡ଼ ଦିଲେ, ଗୁଡ଼ମୁଡ଼ି ଥେତେ ଦିଲେ । ଶୁଧୁ କି ତାଇ? କତ ମୁନି, ଯୋଗୀ, ଧ୍ୟନୀରେ ଅଗମ୍ୟ ଯେ-ଚରଣ, ସାମାନ୍ୟ ସାପୁଡ଼େର ଦଲପତି ହୟେ କତ ଅନାୟାସେ ସେ ତୋମାର ସେଇ

ଚରଣଦୁଟି ସ୍ପର୍ଶ କରେ ପ୍ରଣାମ କରଲ । ଆମାଦେର ଶୁଦ୍ଧବୁଦ୍ଧି, ଶୁଚିବାୟୁତସ୍ତ ମନ ରେ ରେ କରେ ଉଠଳ—“ଟାକା ଦିଯେଛ, ଖେତେ ଦିଯେଛ ଏହି ତୋ ବେଶ । ଓଦେର ଆବାର ଛୋଟା କେନ ବାପୁ!” ତୁମି ହାସଲେ—“ପ୍ରଣାମ କରଲେ କୀ କରେ ବାରଣ କରି? ଆର ପ୍ରଣାମଇ ଯଦି କରଲେ, ମାଥାଯ ହାତ ଦିଯେ ଆଶୀର୍ବାଦ କରବନି?” ତୋମାର ଆଶୀର୍ବାଦ କି ପ୍ରଣାମେର ଅପେକ୍ଷା କରେ ମା? ଯେ-ଅସୁର ତୋମାକେ ମାରତେ ତେଡ଼େ ଏଲ, ଚୁଲେର ମୁଠି ଧରେ ତାର ଶରୀର-ମନଟା କୀ ନିଖୁଁତ କୌଶଳେ ତୋମାର ଦିକେ ଫିରିଯେ ନିଲେ । ସଂ-ଅସତେର ବିଚାର ଆମାଦେର ସ୍ଵାର୍ଥପ୍ରଗାଦିତ ମନେର, ତୋମାର ଶୁଧୁଇ ମାତ୍ରମେହ ।

ମା, ରଙ୍ଗବୀଜକେ ଧ୍ୟମ୍ସ କରେଛିଲେ, ଏକ-ଆଧଜନ କି ଏ-ଗଲି ଓ-ଗଲିତେ କୋଥାଓ ଲୁକିଯେଛିଲ? ତା ନା ହଲେ ଆଜଓ କେନ ଦେଖି ବିଜ୍ୟା ଦଶମୀତେ ମହିସକେ ନିରମି ରେଖେ ତାର ଭେତର ଥେକେ ଉଠେ ଆସା ଅସୁରେର ମୁଖେଇ ଗୋଟା ଏକଟା ସନ୍ଦେଶ? ସେଇ ଖାଓୟା ଆରଓ ଖାଓୟା ବାଡ଼ତେ ବାଡ଼ତେ ଏହି ରଙ୍ଗବୀଜଦେର ରଙ୍ଗାକ୍ତ ଆଁଚଢ଼ ପଡ଼ିଛେ ଆଜ ଶିକ୍ଷା-ସାନ୍ତ୍ୱ ସର୍ବତ୍ର । ମା, ତୁମି ଆମାଦେର ଏହି ‘ଆରଓ ଚାଇ—ଥାଇ ଥାଇ’ ସହ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରବୃତ୍ତିଗୁଲେ ସବ ଅପମାରିତ କରୋ । ଆମରା ଯେନ ଶ୍ରଦ୍ଧାବାନ ହୁଏ, ସଂସତ ହୁଏ, ନତ ହତେ ଶିଥି । ବିବେକକେ ଦୋସର କରେ ନିଭୃତେ ନିଜେର ସଙ୍ଗେ ବୋବାପଡ଼ା କରେ ନିତେ ଯେନ ଏକଟୁ ପ୍ରଯାସୀ ହୁଏ ।

ମା, ଶର୍ବତ ଯେମନ ତାର ‘ଅରଣ ଆଲୋର ଅଞ୍ଜଳି’ ଏଣେ ତୋମାର ଆବାହନେ ମେତେଛେ, ଆମରାଓ ତୋମାକେ ଡାକଛି—ତୋମାର କାହେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରଛି—ଚାରପାଶେର ଏହି ଶବ୍ଦ-ସ୍ପର୍ଶ-ରାପ-ରସ-ଗନ୍ଧମଯ ଜଗଃ ବୋଧ ଥେକେ ଲୁଣ୍ଡ କରୋ । ସେଇ ବିଲୁଣ୍ଡ ଯେନ ଅନ୍ଧକାର ବୟେ ନା ଏଣେ ଆଲୋକୋଞ୍ଜଳ ହୟେ ଓଠେ । ତଥନ ଯଦି ଜାନତେ ଚାଓ—ଚୋଖ ବୁଜିଲେ କୀ ଦେଖି, ଆଲୋ ନା ଅନ୍ଧକାର? ଯେନ ନିଃସ୍ଵାର୍ଥ ମନ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବଲେ ଉଠିତେ ପାରେ—“ଆଲୋଯ ଆଲୋକମଯ ସର୍ବ ଚରାଚର ।”

ମାଗୋ, ଏହି ଅତି ସାମାନ୍ୟ କଟି ପ୍ରାର୍ଥନା ତୋମାର ପାରେ ଜାନିଯେ ରାଖିଲୁମ । ମଞ୍ଜୁର କୋରୋ ।

